

Novel·la La primera novel·la de Karen Russell explica el declivi d'una família de domadors de caimans a través d'una aventura poètica i gòtica

Tots perduts

Karen Russell
Terra de caimans /
Tierra de caimanes
Traducció al català de
Marta Pera Cucurell i
al castellà d'Isabel
Margelí

PERISCOPI /
TUSQUETS
448 / 416 PÀGINES
19,50 / 20 EUROS

SERGI SIENDONES

Tot comença amb una mare idolatrada. Una heroïna capaç de capbussar-se en una fossa de caimans i nedar-hi a la llum de les estrelles, davant d'una graderia atapeïda de públic. Tot comença amb la Hilola Bigtree, domadora de caimans, vista a través dels ulls de la seva filla petita de tretze anys, l'Ava, que somia poder arribar a substituir-la algun dia com a estrella de Swamplandia! (sic), parc temàtic i llar de la seva família a les terres pantanoses de Florida.

Terra de caimans, editada per Periscopi en català i per Tusquets en castellà –és el primer llibre que publica aquesta nova editorial independent de Barcelona–, arrenca amb la mort de la matriarca del clan Bigtree a causa d'un càncer. Una mort que deixarà la família tan desorientada que es precipitarà inevitablement cap a l'abisme. La Hilola era el principal reclam del parc temàtic, però, sobretot, era el tronc al voltant del qual s'articulaven les vides dels membres de la família. Sense ella, el declivi arriba a Swamplandia! i la família es fragmenta.

L'avi, fundador del clan i comprador de les terres, es retira dement a un asil. El pare, el Cap Bigtree, es perd en un presumpte viatge de negocis. El fill gran, en Kiwi, es converteix en treballador de la competència, el parc temàtic que els ha robat els turistes, el Món de la Foscó, amb atraccions modernes i macabres que simbolitzen l'avenç destructor de la tecnologia. L'Osceola Bigtree, la germana mitjana, s'aficiona a l'espiritisme i s'enamora del fantasma d'un jove dragador, fins al punt que s'escapà a través dels pantans, cap a l'inframón, per ca-

sar-s'hi. La petita Ava, en llegir la nota de comiat de la germana, surt a buscar-la amb l'ajuda de l'Home Ocell, un habitant dels pantans vestit amb plomes que apareix misteriosament quan tots marxen...

La màgia de les emocions

Karen Russell (Miami, 1981) va aconseguir amb *Terra de caimans*, la seva primera novel·la, ser finalista del premi Pulitzer 2011 –premi que va quedar desert perquè el jurat no es va posar d'acord– i col·locar-se en la llista dels deu llibres de l'any per a *The New York Times*. A més a més, l'autora ha estat inclosa en les llistes de millors novel·listes joves elaborades per *Granta*, *The New Yorker* i el National Book Award. Sens dubte, la prosa hiperrealista i poètica de Russell, atapeïda de descripcions i comparacions metafòriques, és singular, com la seva imaginació gòtica i densa. Una prosa que cobra sentit a la segona part de la novel·la, però que en un principi pot resultar pesada i entorpir la immersió al pantanós món dels Bigtree.

Si continuem, descobrirem un univers ric en imatges i llenguatge que amaga una història en què tots estan perduts. És una aventura cap a l'interior d'uns personatges que viuen del record d'un temps passat i que han de trobar el camí de tornada per enfrontar-se al present plegats. La màgia de l'aventura només és una ombra que es desfarà abans que no ens pensem. I aleshores ens adonarem que el viatge emocional que en realitat és *Terra de caimans* té prou força per arribar ben endins. Ja veurem si l'adaptació de la cadena televisiva HBO aconsegueix mantenir l'emoció que bateja entre pantans, caimans i parcs temàtics inhòspits. |

Narrativa Jim Harrison es confirma inimitable en aquesta recuperació

D'una Amèrica remota

Jim Harrison
De vuelta a casa
Traducció d'Antoni
Puiggròs Jaume

RBA
589 PÀGINES
24 EUROS

ROBERT SALADRIGAS

Pel que sembla, *De vuelta a casa* (*The road home*, 1998) es va traduir fa uns deu anys per al catàleg d'El Aleph, però l'edició va passar pràcticament inadvertida. Potser perquè en aquell moment Jim Harrison (Grayling, Michigan, 1937), autor de *Leyendas de pasión* (1979), traslladada al cinema per Edward Zwick el 1994, encara no havia publicat la que per mi continua sent la seva millor novel·la, *Tornar a la terra* (2007), un relat excepcional en el flux de la literatura nord-americana moderna, que per unes quantes raons em va atrapar des de la primera pàgina i continua suscitant la meua admiració (vegeu *Cultura/s* del 9/IX/2009).

Confio que a hores d'ara la fortuna sigui propícia a *De vuelta a casa*. És un clar antecedent temàtic i formal de la formidable *Tornar a la terra*. Harrison ofereix la singularitat de ser un autor rural, per als personatges del qual desplaçar-se a Nova York suposa un trastorn o, en ocasions, una gratificació. Per a ells és més important la seva inserció en la naturalesa ancestral i ubèrrima, les grans superfícies verdes de la Península Superior de Michigan o de Nebraska, que la comunicació mitjançant el llenguatge convencional. Això quedava clar a

Tòtems del Museu d'Antropologia de la Universitat de British Columbia (Canadà)

GETTY

Retrat de la
jove escriptora
nord-americana
Karen Russell
MICHAEL LIONSTAR